

Afgiftekantoor
1700 Dilbeek 1

Driemaandelijke
nieuwsbrief van de
werkgroep
STRAATKINDEREN
VAN ALAGOINHAS

1e trimester 1998
2e jaargang nr. 1

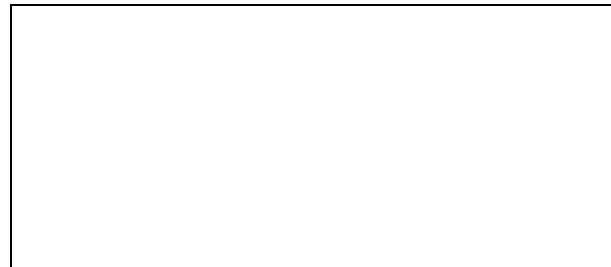
V.U. Piet Paul
Zonnekouter 16
1700 DILBEEK

Pastoral do Menor

Nieuwsbrief

België-Belgique
P.B.
1700 DILBEEK 1

Beste Vrienden van Freddy,

Dit is alweer het eerste nummer van een nieuwe Nieuwsbrief-jaargang. De tijd vliegt zo snel voorbij, dat we ons nauwelijks realiseren wat er allemaal in het afgelopen jaar in de "Sitio" van Alagoinhas gebeurde.

Graag willen we u zo volledig mogelijk informeren over datgene wat Freddy in 1997, mede dank zij uw steun, wist te verwezenlijken. Daarom publiceren we in deze Nieuwsbrief de eerste helft van het jaarverslag van "Pastoral do Menor" zoals Freddy het ons onlangs overmaakte.

In het volgende nummer krijgt u dan weer wat meer algemeen nieuws uit Brazilië.

Verder kunnen we u nu reeds medelen dat Freddy binnenkort voor enkele weken naar Vlaanderen terugkomt. Wij brengen u in ieder geval tijdig op de hoogte, waar en wanneer hij eventueel over de laatste evolutie van zijn straatkinderenproject in Alagoinhas zal uitweiden.

Inmiddels danken we u allemaal heel hartelijk voor uw niet aflatende steun en medewerking.

De redactie

Aandacht! Nieuw projectnummer.

In een vorige nieuwsbrief stond een fout in het projectnummer, te gebruiken bij stortingen.
Zie laatste bladzijde voor het juiste nummer.

W e r k g r o e p M i s s i o I t t e r b e e k
20^e Project BRAZILIE
LUDIEKE TOCHT
voor
Wandelaars & Fietzers
ten voordele van
**Lieve BUYST &
Freddy GOVEN**

Zondag 24 mei '98
Vertrek om 14u30
Parochielokalen, Plankenstraat 23
Sint-Anna-Pede - Itterbeek

Pastoral do Menor de Alagoinhas

BR 101, Km 101 - Caixa Postal 48
48100-000 - Alagoinhas - Bahia
Fone (075) 422-1948
Fax (075) 422-2362
C.G.C. 16.130.585/0001-02
Insc. Estadual 37.186.366-N0

Alagoinhas, 12 januari 1998.

Aan alle mensen
van goede wil
in België en omliggende.

Beste Vrienden allemaal,

Gebruik makend van de wat meer rustige tijd tijdens onze jaarlijkse retraite van de priesterfraterniteit van Charles de Foucoud (6 tot 13 januari), wil ik jullie dan weer wat schrijven voor dit nieuwe nummer van het boekje "Pastoral do menor". Het eerste van het nieuwe jaar.

Bij jullie is de winter haast weer voorbij! Hij was blijkbaar niet zo streng. Hier was het zomer, bijna drie maanden ondraaglijke warmte. Temperaturen die schommelen tussen de 34 en 45 graden. We hadden dit nog niet meegemaakt. En zweten dat we deden. Schijnbaar een gevolg van het fenomeen "El Ninho".

Januari is dan ook de verlofperiode van de kinderen. De laatste week van deze maand hebben we dan de traditionele planningsweek met alle werkpersoneel. En begin februari... alles weer normaal zijn volle gang. Dit jaar weer met 70 nieuwkomers.

Dit briefje is nogal kort omdat ik met deze ook ons jaarverslag 1997 verstuur. Het wordt ook gepubliceerd, hoogst waarschijnlijk in twee delen omwille van zijn omvang. Maar het geeft een goed overzicht van wat er allemaal is gebeurd verleden jaar.

Juist daarom hou ik het hierbij. Ik wens jullie allen nog het allerbeste en tot later.
Genegen groeten van

Priester Freddy Goven - Alagoinhas.
Bahia - Brazilië.

PASTORAL DO MENOR DE ALAGOINHAS: Entidade Civil, beneficente ao menor.

Estatutos registrados no D.O./BA de 21 e 22/01/89, sob número AG 0673, Registrada no Cartório de Títulos e Documentos da Pessoa Jurídica de Alagoinhas em 01/02/89 - Reconhecida de Utilidade Pública Municipal pela Lei Nº 822/88. Utilidade Pública Estadual em 22/11/95 e Utilidade Pública Federal pelo Decreto de 30/06/97 - Registrada no CNAS em data de 14/06/96 pelo processo 23013.802259/90 - 90, no CMDCA de Alagoinhas-BA, sob nº 1994/1, Estatutos renovados em 24/04/96.

JAARVERSLAG VAN DE “PASTORAL DO MENOR DE ALAGOINHAS” – 1997

Het werk van de “Pastoral do Menor de Alagoinhas” tijdens het voorbije jaar 1997 kan op een positieve wijze geëvalueerd worden, dit ondanks de vele problemen en obstakels die we op onze weg tegenkwamen.

De werking van de vereniging is sinds een 3-tal jaar onderverdeeld in volgende departementen:

- De “Sitio do Pequeno Trabalhador” (met de basisschool “Nonkel Simon”, de Beroepsschool “Nonkel Simon”, de administratie, keuken en refter, de gezondheidsafdeling, de gezinsvervangende woningen, de land- en tuinbouwsector, de kapel.
- Het “Bijhuis” in de wijk Terezopolis in het centrum van de stad.
- Het “Regenboogproject” in een lokaal onder het stedelijk voetbalstadion.
- De “Sociale Sector”.
- De “Centrale directie” die de hele werking coördineert en op haar beurt bijgestaan wordt door de “Raad van Beheer”.

De “Sitio do Pequeno Trabalhador”.

De Basisschool Tio Simon (Nonkel Simon).

Deze omvat vier leerjaren, verdeeld over negen klassen. Ondanks enkele serieuze problemen in het begin van het jaar, verliep het schooljaar in gunstige zin. Eén van de problemen was het feit dat DIREC 3 (= de lokale afdeling van het Secretariaat van Onderwijs in de deelstaat Bahia) waarmee onze school een overeenkomst heeft, ons geen leraressen leverde dit jaar. Daardoor moesten we deze zelf aanwerven. Twee van deze nieuwe leraressen gaven er reeds na één maand de brui aan waardoor we weer op zoek moesten naar twee nieuwe. Dit bracht een serieuze destructureering van de twee klassen met zich mee. Onze school die van 8 uur 's morgens tot 12 uur 's middags functioneert, telde in het begin van het jaar 180 leerlingen, waarvan de leeftijd tussen 7 en 18 jaar. Dit aantal was wat gedaald naar het einde van het jaar toe. Dit wegblijven van een aantal leerlingen mag als normaal beschouwd worden gezien het sociale milieu waaruit onze leerlingen komen. Het is trouwens een fenomeen dat zich in vele openbare scholen manifesteert. Toch is het een reden tot bekommernis voor ons. Naast de normale lessen hadden onze kinderen dit jaar ook naschoolse activiteiten zoals sport, lectuur in de bibliotheek van de “Pastoral”, uitstappen enz. We hebben negen leraressen die lesgeven in de twee eerste, drie tweede, twee derde en twee vierde leerjaren. We bleven veel belang hechten aan de aanpassing van onze onderwijsvorm zo dicht mogelijk bij de realiteit van onze jongeren. Zoals reeds gezegd, bezochten de leraressen minstens eens per maand de families van hun respectievelijke leerlingen. Daardoor wordt vermeden dat ze de voeling zouden verliezen met de realiteit van hun leerlingen. Deze bezoeken hadden een goed resultaat en bevorderden het wederzijds contact tussen leerkracht en leerling enerzijds, en tussen ouder en leerkracht anderzijds. Tijdens deze bezoeken wordt de ouders gewezen op hun plichten bij de opvoeding van hun kinderen en op hun rechten en plichten als burger van een democratische samenleving.

Dit jaar organiseerden we verscheidene vormingssessies voor onze opvoeders. We deden hierbij beroep op professionelen uit andere organisaties zoals de “Pastoral do Menor” van Salvador. Tijdens deze vormingssessies werd de nadruk gelegd op het bevorderen van het contact tussen leerling en leerkracht en het werken in groepsverband. De laatste twee maanden van het jaar werd een bijscholingscursus georganiseerd voor onze leerkrachten met de hulp van een pedagoog van de lokale universiteit van de deelstaat Bahia.

In de namiddag werden van maandag tot donderdag op een wat ludiekere en creatievere wijze bijscholingsactiviteiten gegeven voor onze kinderen tussen 7 en 10 jaar. Deze activiteiten werden gecoördineerd door één van onze zusters onder begeleiding van de directie van de lagere school. Binnen de filosofie van ons werk wordt de nadruk gelegd op het integrale onderwijs waarbij de jongeren hier de

hele dag bij ons verblijven (normaal krijgen de kinderen in Brazilië maar een halve dag les) en aan hun opvoeding en opleiding wordt gewerkt op verschillende manieren en op verschillende leefvlakken.

De vrijdagnamiddag werden aan de kinderen tussen 7 en 13 jaar alternatieve activiteiten aangeboden op de "Sitio". Zo hadden we bijvoorbeeld muziekles, capoeira, toneel en catechese (ter voorbereiding voor het doopsel en de eerste communie). Bij deze activiteiten kregen we de hulp van twee mensen van de Rijkswacht. Sinds 1996 hebben we een overeenkomst met het lokale corps dat voorziet in steun aan ons werk en helpt waar nodig. Deze overeenkomst is zeer belangrijk opdat we op deze manier de politiemensen wat dichter betrekken bij ons werk om hen zodoende gevoeliger te maken voor de problematiek van de straatkinderen.

De beroepsschool 'Tio Simon'.

De tweede maart dit jaar werd dan eindelijk onze beroepsschool 'Tio Simon' ingehuldigd. Tijdens de maanden januari en februari werd dan eindelijk gewerkt aan de inrichting van de leslokalen (zes ateliers waarvan de bouw in 1995 en 1996 gefinancierd werden door de Belgische NGO DISOP) en de selectie en aanwerving van het lerarencorps. Er werd geopteerd voor jonge afgestudeerden van de onlangs gesloten technische school van SENAI (= Nationale Dienst voor Industriële Opleiding) hier in Alagoinhas. De cursussen gingen van start op 3 maart van dit jaar (1997). Aangezien dit het eerste en dus experimentele jaar is werd gekozen voor lessen in de namiddag van 2 tot 6 uur. Vanaf 1998 zal de school ook in de voormiddag functioneren. Dit voorbije jaar begonnen we met 72 leerlingen verdeeld over de 6 cursussen: elektriciteit, schrijnwerkerij, zeefdruk, dactylografie en informatica, metaalbewerking, en automechanica. De bedoeling van onze school is om aan de leerlingen een zo praktisch mogelijke opleiding te bieden. De criteria voor toetreding tot de school zijn dezelfde als bovenvermeld voor de toetreding tot de "Pastoral": naast de vereiste dat jongeren op zijn minst in het derde leerjaar van de lagere school zit en moet hij minstens 13 jaar zijn. Een groot deel van deze leerlingen behoort reeds tot de "Pastoral" en studeerden 's voormiddags in onze lagere school. Aangezien we zelf geen 72 jongeren hadden die voldeden aan alle criteria, werden er een 20-tal vacatures geopend voor andere leerlingen. Een bijkomend criteria was hier wel dat ze moesten studeren in een school in de stad. De directie van de beroepsschool controleerde en begeleidde deze jongeren in hun studies in de andere scholen. De duur van de cursussen in de beroepsschool werd vastgelegd op 3 jaar. Zoals gezegd werden jonge leraars aangeworven die met volle energie en goede wil aan hun taak begonnen. Gezien het feit dat dit het eerste jaar was, deden er zich natuurlijk wel de nodige problemen voor, maar toch kunnen we zeggen dat de activiteiten goed verliepen. Ook hier manifesteerde zich in de loop van het jaar het fenomeen van een zekere dissidentie vanwege de leerlingen. Op het einde van het jaar werd reeds een kleine productie bereikt in de cursussen schrijnwerkerij, metaalbewerking en zeefdruk. De leerlingen van de elektriciteitscursus deden een stage van een maand in de bouw van het in aanbouw plaatselijke winkelcentrum. Ze hielpen er, met groot succes, bij de installatie van het elektriciteitsnet.

De "Administratie, Keuken en Refter"

Op de "Sitio do Pequeno Trabalhador" bevinden zich naast de gebouwen van de lagere school en van de beroepsschool ook de gebouwen van de administratie, refter, keuken en gezondheidsafdeling. In de keuken wordt met de meeste zorg het voedsel bereid. Er gaat vooral veel aandacht uit naar de hygiëne en de kwaliteit van de maaltijden. Van maandag tot en met vrijdag worden er elke dag 3 maaltijden geserveerd. Wanneer de leerlingen toekomen om halfacht 's morgens is er het ontbijt. Om 12 uur het middagmaal met elke dag van de week een vast menu bestaande uit vlees, kip of vis, rijst of spaghetti, de traditionele bruine bonen en groenten of sla. En net voor de leerlingen terug naar huis gebracht worden, om halfvijf, is er nog een stevig 4-uurtje.

De "Gezondheidsafdeling"

De gezondheidsafdeling wordt verzorgd door een andere van onze zusters. Er werd een aanvraag ingediend bij het "DIRES" (= lokale afdeling van het Gezondheidsministerie van de deelstaat Bahia) voor

een hulpverpleegster en dokter, maar tot op het einde van het jaar bleef concrete actie uit. Wel hadden we vanaf het tweede semester de hulp van een dokter en een dokteres vanwege het Gezondheidssecretariaat van het gemeentebestuur. Op het einde van het jaar echter werd de dokter overgeplaatst naar een andere dienst waardoor we weer in problemen komen voor volgend jaar. In de gezondheidsafdeling worden de eerste EHBO zorgen toegediend en wordt verholpen aan kleinere problemen zoals hoofdpijn, wonden, etc. Het voorbije jaar werd er ook het kabinet van de tandarts ingericht. De uitrusting en machines werden ons geschonken vanuit België. De vooruitzichten zijn dat dit zal beginnen functioneren vanaf begin volgend jaar met een tandarts van het "DIRES".

De "Gezinsvervangende woningen".

Sedert midden 1996 functioneert op de "Sitio" het project van de gezinsvervangende woningen. Hier worden kinderen en tieners opgevangen die geen thuis meer hebben of die niet meer thuis kunnen blijven wegens de enorme sociale en familieproblemen. Deze jongeren wonen hier in, alsof het hun eigen thuis is en worden begeleid door sociale moeders. Dit project functioneert in nauwe samenwerking met de plaatselijke jeugdrechtbank waarvan de vrouwelijke jeugdrechter ons werk een warm hart toedraagt. Vier huizen staan klaar, waarvan er twee in gebruik kwamen dit jaar. Elk huis heeft een opvangcapaciteit van 8 kinderen of tieners. Op het einde van het jaar bedroeg het aantal 12. Het is duidelijk dat een dergelijk werk heel wat kopzorgen en uitdagingen met zich meebrengt. Het is niet altijd gemakkelijk voor hen om zich aan te passen aan de interne leefregels en er is heel wat organisatie nodig om één en ander in de juiste banen te houden. In de moeilijkste gevallen zoekt onze eigen sociale dienst steeds naar de beste alternatieven.

De "Land- en Tuinbouwsector".

Verder hebben we op de "Sitio" ook de land- en tuinbouwactiviteiten. We beschikken over een groentetuin van 1 hectare. Hier worden groenten geteeld voor het interne verbruik en ook voor de verkoop op de plaatselijke markt. Daarnaast hebben we ook een sinaasappelplantage, kokosbomen, acerola (=Antilliaanse kers) en aanplantingen van maniok en zoete aardappel. In de loop van de jaren werden enkele eenvoudige machines aangekocht voor het maken van pulp voor vruchtensappen. Vanaf volgend jaar zal de commercialisering van dit vruchtensappenspulp van start gaan.

De Kapel.

Eind 1997 werd op de "Sitio" van start gegaan met de bouw van een kapel. Hier zullen vieringen verzorgd worden voor de leerlingen, evenals voor de mensen uit de omgeving.

Het vervolg van het jaarverslag leest u in de volgende Nieuwsbrief.

NIEUW MEGAPLAN MOET BRAZILIAANSE ECONOMIE REDDEN

Na het ineenstorten van de Oost-Aziatische financierswereld meende de Braziliaanse regering haar begrotingstekort te allen prijze te moeten wegwerken o.m. door extra belastingen, bezuinigingen en door het ontslaan van 33 duizend ambtenaren, Tevens werd de rentevoet op leningen gewoon verdubbeld, tot 46 procent netto per jaar.

Hierdoor hoopt men de koers van de Real ten opzichte van de Amerikaanse dollar te kunnen handhaven en de kapitaalvlucht te kunnen afremmen. Om de deviezenreserves te sparen gaan de invoertarieven drastisch omhoog en mogen de staatsbedrijven geen dollars meer lenen in het buitenland.

Het voornaamste slachtoffer van de renteverhoging is evenwel de overheid zelf, die door deze maatregel per maand twee miljard Real (=Dollar) extra kwijtspeelt als verhoogde rente op de binnenlandse staatsschuld. Dat dit megaplan diep ingrijpt in het leven van alle werkenden en pensioentrekkingen roept vele vragen op. Niemand kan vandaag voorspellen of dit plan werkelijk de stabiliteit van de nationale munt zal kunnen bewerkstelligen.

Eén ding is zeker: de gewone Braziliaan kan alleen maar afwachten en hopen dat er geen nieuwe inflatiegolf zijn inkomen en koopkracht drastisch zal verminderen. Voor de allerarmsten ware dit rampzalig!

HET OPENBAAR ONDERWIJS IN BAHIA

Volgens officiële statistieken blijkt dat in Brazilië 3,8 miljoen kinderen jonger dan 14 jaar voltijds werken op boerderijen, plantages en in bedrijven.

Onlangs maakte de president van de Verenigde Staten van Brazilië bekend dat er 15 miljard Bef zal geïnvesteerd worden in een grootscheepse campagne "Toda Criança na Escola" (Elk kind naar school). Hij voegde er echter aan toe dat het onderwijs niet tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort, maar wel tot deze van de afzonderlijke staten; in het geval van Alagoins dus van de staat Bahia.

Wanneer men bedenkt dat Bahia één van armste staten van de Braziliaanse Federatie is en dus noodgedwongen een veel kleiner bedrag kan uittrekken voor onderwijs dan de veel rijkere zuidelijke staten, begrijpt men meteen waarom het zo zielig gesteld is met de openbare scholen...

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL

UITERST BELANGRIJK BERICHT !

Vanaf **1 januari 1998** moeten alle stortingen, overschrijvingen en ook de doorlopende opdrachten bestemd voor het 'Pastoral do Menor' project van Freddy Goven in Alagoins die overgemaakt worden op rekening 000-0173311-69 van PROMA, Vorstlaan 199 te 1160 Brussel, volgende **nieuwe mededeling** hebben:

PR 63.70.82 Fr. Goven / Braz.

OPGELET !

*In de vorige nieuwsbrief stond er een fout in het projectnummer. Er stond 28 i.p.v. 82 !
Kijk het projectnummer dus nog even na in uw administratie of bij uw bank.*

Wenst u een fiscaal attest, dan is het zeer belangrijk dat het projectnummer correct wordt meegegeven. Met een verkeerd projectnummer komt je hulp bovendien ook niet meer terecht bij Freddy Goven. Sorry voor dit ongemak. Hartelijk dank voor uw steun!

DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL – DANK JE WEL